

Sortirà quinzenalment el dissabte

Redacció i Administració:
Passeig del Triomf, 51, 1.er 1.ra

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realitza la Unió, tenen el dret i el deure de cooperar-hi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevolga que sia llur pensar i sentir en matèries religioses, polítiques i socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSEMBLEA DE LA UNIÓ CATALANISTA)

EDITORIAL

L'ànima lliure

El jove poeta nacional català, l'autor de les «Tombes flamejants» canta d'una fairsó alhora popular i vibrant en la seva inspiradíssima balada la Presó de Lleida, la gesta heròica de l'alcalde de Cork sacrificant la seva llibertat i la seva vida per la llibertat de la seva pàtria esclava, acompanyat en el seu sacrifici per tots els cors irlandesos en íntima comunió patriòtica.

Catalunya, l'esclava, comença avui també a tenir els seus fills dins l'ergástula i cal que tots els patriotes catalans que deurien ésser tots els fills de mare catalana, acompanyin el sacrifici de llurs germans tancats reixes endins.

El català, franc i honrat ha ensenyat als seus fills el temor a la presó com a lloc de càstig de fets injustos i deshonorosos i aquest ensenyament s'ha ensenyorít tant del cor i l'esperit dels nostres germans, que la presó és mirada amb sant temor per tots nosaltres, esdevenint un veritable sentiment popular el voler els fills primer morts que empresonats.

Cal que avui, però, maldem tots per a desfer aquest falç sentiment nostrat. Cal que fem un esforç per a arrencar aquest prejudici del cor i de la ment dels nostres germans.

La justícia que tenim no és pas la justícia catalana, és la justícia espanyola; les presons aixecades arreu de Catalunya no són presons catalanes, són presons espanyoles; els jutges que jutgen els actes dels nostres fills no són jutges catalans, són jutges espanyols; les lleis que obeim no són lleis catalanes, són lleis espanyoles; la llengua emprada pels tribunals no és la llengua catalana, és la llengua espanyola, i aquesta justícia, aquestes presons, aquests jutges, aquestes lleis i aquesta llengua no són ni justícia, ni presons, ni jutges, ni lleis, ni llengua acceptades lliurement pel nostre poble, pel poble català; són justícia, presons, jutges, lleis i llengua imposades per l'Estat que detenta la lliure voluntat del poble català.

A Catalunya les presons espanyoles com a Irlanda les presons angleses, poden tancar catalans honorabilíssims, patriotes abnegats, homes sencers que sofreixen càstig per haver manifestat sincerament l'amor llur a la terra que els ha vist nèixer i a la llibertat dels pobles.

A Catalunya cada dia més les presons espanyoles s'emplenaran d'homes de fe i d'ideal que ofrenaran la llibertat material en holocauste a la llibertat espiritual d'un poble renaixent. Cal que tots els catalans tinguem ficada ben endins de la nostra ànima aquesta saludable distinció entre la justícia catalana i la justícia espanyola, entre les lleis catalanes i les lleis espanyoles. Hem de guardar el sant temor per a la presó catalana, hem d'imfondre als nostres fills el respecte a les lleis catalanes i als imperatius de llibertat de tots els pobles, però cal que tots els catalans mirem les presons espanyoles com a llocs de sacrifici i d'honor per als nostres germans.

Els irlandesos veneren com a martre de la llibertat llur l'alcalde de Cork, presidari d'una presó anglesa; proclamen heroi nacional un estudiant penjat a la forca anglesa; els cubans feren president de la lliure república cubana un ex-presidari de la presó espanyola de Figueres. Siguem iconoclastes de vells prejudicis i considerem fills benemèrits de la nostra Pàtria catalana tots els nostres germans que sofreixen persecució per la justícia espanyola.

Considerem com un deshonor aquell fatidic *ex-ministre del govern espanyol* que figura en manta tarja de polítics catalans i llevem-nos el capell davant d'un senzill *ex-presoner per la causa de Catalunya*.

Es hora ja que admirem i respectem els que es deixen empresonar llur cos per tal de conservar l'ànima lliure i que escupim al rostre als que passegen llur cos lliure, presó ignominiosa de l'ànima esclava llur.

Així i solament així, s'alliberen els pobles.

La nova faç de cultura catalana

Fins ara cultura catalana, era només que un crèdit que obriem a certs homes o a limitats grups d'homes.

I els creiem, més per la paraula dada, que per llurs obres. I aquestes obres, que en prometien tantes, quasi no resisteixen un anàlisi—exercit amb fredor i esperit científic.

Cal una crítica de la crítica. Cal un innoclasticisme sever, implacable. Cal que no prosperin les esplèndides vacuitats. Cal que llestesa i oportunisme, ja no triomfin de constància i lleialtat.

S'imposa el demanar garanties. Els catalans d'ara, ja exigeixen garanties mentals i patriòtiques. Necessitem també garanties morals.

Es precís que no sia possible un retorn a la disbauxa i a l'enlluernament. La nova faç de la cultura catalana, vol, exigeix, demana imperatívement, obres, fets i austeritat disciplina psicològica.

Perquè ara ja no tenim fé, sinó voluntat. Ara ja no podem obrir crèdits, sinó que exigim el pagament immediat amb fets.

Solsament amb aquesta heròica honestat i amb aquesta intransigència, serem independents i tindrem una cultura ben nostra.

CRISTÓFOR DE DOMÉNEC

NOTA.—ICÀRIA NACIONALISTA s'honora avui amb la firma del excel·lent filòsof que tindrà la gentilesa d'ocupar la tribuna de l'«Agrupació Excursionista Júpiter».

L'exemple de Mataró

La virada salvadora que va donant la política nacionalista dins el nostre poble, deixant de mirar de cara a Espanya per anar Catalunya endins a despertar la dignitat nacional en el cor dels catalans, comença a donar fruits abundosos obradors de poc llunyanes conquestes vers l'assoliment de la llibertat del poble nostrat.

El fracàs sorollós de la política de col·laboració darrerament confirmat encara amb les intemperàncies de llenguatge de les miloques del centralisme que regeixen i malgovernen l'anèmic estat espanyol, davant els pregs dels últims catalans que encara creuen o fingeixen creure en el moment d'efusió, ens obliga als nacionalistes radicals a intensificar la nostra actuació per tal que el poble tingui la sensació de la molta feina, de la tasca positiva que Catalunya endins podem desenrotllar els catalans, prescindint en absolut de pregs i súplices a l'estat espanyol, sempre rebaixades de la dignitat d'un poble que fou lliure i es deixà arreballar la seva llibertat.

La nova tasca nacionalitzadora arreu de Catalunya, havem emprendre-la els nacionalistes radicals, procurant l'armònic ressorgiment, el desenrotllament normal de tots els sentiments, de tots els òrgans necessaris per tal que el nostre poble pugui viure la seva vida pròpia sense dependre d'altre poble, amb completa llibertat, amb plena sobirania i amb absoluta responsabilitat de tots els seus actes.

La fracassada solució autonòmica anada a cercar per un moment d'efusió entre dues voluntats nacionals tan divergents per a no dir oposades, com Catalunya i Castella, exigeix un treball més feixug, una

tasca doble, una política més arriscada que la solució separatista. Per arribar al moment d'efusió cal laborar per un igual les dues races, els dos pobles; cal convèncer els catalans i cal convertir els castellans; cal treballar sobre un poble conegut, Catalunya; però també cal remoure estrenuament un poble desconegut per a nosaltres, Castella. Per això nosaltres admirem l'esforç cambonià i no podem celebrar massa sorollosament el seu fracàs. Sentim la pèrdua d'energies en un propòsit malograda però comprenem que aquesta tasca és superior a totes les forces humanes.

La tasca dels separatistes és molt més planera. Als nacionalistes radicals no ens cal més que laborar un poble i una raça que els coneixem íntimament per ésser els nostres. La nostra solució unilateral és molt més senzilla, està lliure de totes les complicacions que presenten totes les solucions que depenen de més d'una voluntat.

Ve't ací un exemple:

Dintre la solució autonòmica havem de reclamar una delegació especial de l'estat per a obtenir el regíme del nostre ensenyament. En el terreny dels nacionalistes radicals ens cal només ajuntar les voluntats de qualsevol vila per a que sorgeixi immediatament la nostra escola nacional.

A Mataró un estol de patriotes agrupats a l'entorn de la Delegada local de l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana» i fortament ajudats i empenyats pels benemèrits socis del «Casal Catalanista» d'aquella feinejadora ciutat, acaben de constituir un Patronat i amb la col·laboració de la Protectora i de la Caixa de Pen-